כסיפא ליה מילתא אמר הריני נזיר לכשיהא לפלוני בן ושמע חבירו ואמר ואני מהו מי אמרינן שלא בפניו אנפשיה קאמר או דילמא הכי קאמר ליה רחימנא ליה כוותיך [א]תיבעי:

מתני' [ב]הריני נזיר ונזיר כשיהיה לי בן התחיל מונה את שלו ואח"כ נולד לו בן משלים את שלו ואח"כ מונה את של בנו הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר התחיל מונה את שלו ואח"כ נולד לו בן מניח את שלו ומונה את של בנו ואח"כ משלים את שלו:

גמ' בעי רבא אמר הריני נזיר לאחר עשרים יום ומעכשיו מאה יום מהו [ג]כיון דהלין מאה בעשרין לא שלמין לא חיילין או דילמא כיון דאית ליה גידול שער לבסוף חיילין ותיבעי ליה [ד]נזירות מועטת חדא מגו חדא קא מיבעיא ליה

את"ל

כסיפא ליה מילתא ולנפשיה קאמר דלהא נזיר כשיהא לי בן: **או דילמא הכי א"ל רחימנא ליה לפלוני כוותיך.** לכשיהא לו בן אהא נזיר כמותך. תיקו: **מתני' אמר הריני נזיר.** מעכשיו ונזיר לכשיהא לי בן התחיל מונה את שלו ועד שלא השלים את שלו נולד לו בן וחלה עליו נזירות שהזיר על בנו א] לכשיהא לו(א): **משלים את שלו.** לפי שקיבלו עליו תחילה ואח"כ מונה נזירות שהזיר על בנו א)דכיון שחל עליו של בנו עד שלא השלים נזירות שלו נעשה כנזירות אחת ולכך אינו יכול לגלח א): **אבל אם אמר הריני נזיר כשיהא לי בן ונזיר.** דמשמע (ב) ל' מעכשיו התחיל למנות את שלו ואח"כ נולד לו בן הואיל וקבל נזירות של בנו תחילה מניח את שלו ומונה את של בנו ואינו מגלח ואח"כ משלים את שלו למקום שפסק ב)מתחיל: (גליו"ן ג) ומ"ה (ג) דהואיל וקיבל עליו נזירות שלו תחילה משלים את שלו שיהא מגלח בינתים ואילו בסיפא דקביל נזירות של בנו תחילה מוקי לה המורה כגון דנזירות שלו הוו של חמשים ומש"ה מוקי לה ד) הכי דאי לא תימא הכי ב] לא הוי נזירות כלל כיון דהפסיק את שלו והתחיל את של בנו וגלח תו לא פשו ליה כדי גידול שיער וקיימא לן בבבא דסיפא דסותר את הכל אם אין שם כדי גידול שיער. וא"ת דבתר שמונה של בנו לא ליגלח הא ודאי מילתא דלא אפשר חדא דקיבלו והוה ליה כמי שאמר הריני נזיר ונזיר שצריך לגלח בין זו לזו ועוד מדקאמר דמניח את שלו ומונה את של בנו למאי מילתא הוא ה)קא מתחיל ו)את של בנו אי לאו דלייתי קרבנותיו ולגלח בינתיים. וכי תימא אי הך בבא לא מיירי בנזירות סתם אלא בנזיר כ' למה ליה דמייתי אידך בבא דנזירות מאה ז) (אם) משום דאתא לאשמועינן דעד ע' לא הפסיד כלום דלאחר ע' סותר. ע"כ גליו"ן): **גמ' בעי רבא הריני נזיר כו'.** כלומר הא ודאי פשיטא לי שאם אמר הריני נזיר לאחר ל' יום ומעכשיו נזיר סתם כיון (ד) ח)דבנזירות זו שאמר מעכשיו ט)יכול להשלים קודם שיתחיל אותו נזירות שאמר לאחר ל' יום דהא י)דאמר נזיר סתם דהיינו ל' יום הילכך חלה כ)לנזירות דמעכשיו לאלתר ומגלח ליום ל' ושוב מונה נזירות ל)שנדר לאחר ל' ומגלח לסוף ל' אלא הא בעי רבא ג)כיון דאמר הריני כו': **כיון דהלין ק' בעשרין לא שלמין לא חיילין.** מעכשיו ומותר לשתות יין אלא מונה ל' לאחר כ' יום ומגלח ואח"כ מונה ק' יום: **או דילמא חיילין.** דאילו מתחיל למימני נזירות ק' מעכשיו אכתי מייתרי להו כדי גידול שיער דהא פשו להו תמנין דאית בהו גידול שיער טובא והילכך מתחיל מעכשיו ומונה כ' יום ואחר כך מונה ל' יום ואח"כ מונה פ' ימים כדי להשלים נזירות ראשונה: **ותיבעי ליה נזירות מועטת.** כגון דאמר הריני נזיר לאחר כ' יום ומעכשיו נזיר סתם דל' נמי בכ' לא שלמי מ)ולא חיילי או דילמא לאלתר נ)חיילין [ומגלח] אחת על כולן: **אין הכי קמיבעיא ליה אלא חדא מגו חדא קא מיבעיא ליה.** כלומר נזירות מתוך נזירות קא מיבעיא ליה והכי קא מיבעיא ליה:

את"ל

ג)**הריני** נזיר כשיהיה לי בן. פירוש דסתמי נזירות דהוי שלשים יום ונזיר מאה יום נזירות דנפשיה והשתא נמי קבל נזירות דבנו ברישא והתחיל למנות נזירות דנפשיה ק' יום ונולד לו בן עד שבעים ויום שבעים נמי בכלל לא הפסיד כלום פירוש ג] אחרי שנזירות בנו של שלשים יום מובלעים תוך ק' יום עדיין[2] דפירש ד)ולא[3] הני ק' יום עולים לנזירות דבנו וגם למאה יום דנפשיה דאף ע"ג דמיד כשיוולד בנו צריך להניח את שלו ולמנות של בנו שהרי קיבלו תחילה כדאמר לעיל אפ"ה כיון דשל בנו מובלעין בתוך המאה יום עולים לשל בנו ולשלו וישלים מאה יום ויגלח על שניהם ויביא שני קרבנות וה"ה לעיל כי אמר הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר והתחיל למנות את שלו אם נולד לו הבן למניינו ביום א'[4] דאותן שלשים יום עולין היו לבנו ולעצמו כיון דשל בנו מובלע בשל עצמו דאידי ואידי ל' יום ודוקא כי קבל נזירות דבנו ברישא דמיד שנולד הוי זקוק למנות אותו מהני הבלעה אבל קבל נזירות דמאה יום ברישא אפי' נולד לו הבן קודם ע' יום צריך להשלים המאה יום ברישא כשקיבל עליו תחילה דלא חייל נזירות בנו עליו [עד] השלמת נזירותו אלא משלים נזירות ק' ויגלח ויביא קרבן לנזירותו ושוב יעשה נזירות דבנו ל' יום ויגלח לל' יום ויביא קרבן: ט)**לאחר** שבעים. היינו ע"א סותר ול"נ סותר שבעים יום דהא אינו סותר ע' וה"פ מניח את שלו ומונה את של בנו ולאו דוקא סותר כלומר[5] מניח את מניינו ומונה שלשים דבנו: שאין תגלחת פחות משלשים יום. פי' לכך אין עולין שאר הימים שעד ק' ימים לנזירות דבנו לפי שאין נזירות דבנו פחות משלשים יום וליכא ל' יום עד גמר השלמת מאה ולכך זקוק להפסיק מניינו הואיל דנמשך דבנו[6] על ימי נזירותו ולשון תגלחת אינו מכוון דטפי ה"ל למימר שאין נזירות פחות משלשים יום ונקט שאין תגלחת למימר מכשישלים[7] ד] של בנו יחזור למניינו וישלים נזירות הק' יום ויגלח בסוף כל המנין אח' לכולן אבל בסוף מנין דבנו אינו מגלח דאם כן לא יוכל להשלים אחר[8] נזירות שלו דליכא שלשים יום מנזירות: הגה"ה לכאורה משמע כדמפרש דלאחר שישלים של בנו יחזור וישלים את שלו כי ימי בנו אין עולין לנזירות מאה יום שלו כמו ברישא ה] דקתני מניח את שלו מיהא יש בירושלמי נולד ביום שמונים סותר עשרה נולד ביום תשעים סותר את[9] עשרים ולפי שיטת הירושלמי מיד שנולד הבן מונה של בן ו] לגמרי[10] ואותו מנין בן עולה לו לנזירות דק' יום ושמא י"ל הירושלמי דסותר כ' כלומר בשביל בנו קאמר דמונה עשרה של מאה וכ' אחר המאה ולעולם ה"נ קאמר שאין עולה לנזירות דמאה כלל וחוזר וישלים המאה כמו שהיה לו למנות כלידת[11] הבן ובגמרא מוכחא דאם נולד ע"א[12] דסותר אע"ג דליכא שלשים יום עד המאה מיום לידת הבן והטעם דיום לידת הבן נימנית ממנין שלו ולא תחשב לימי הבן וליכא אלא כ"ט עד יום ק' ז] ול"ע שפירש לעיל שאם נולד הבן ביום ראשון שהתחיל בו נזירותו שימנה ל' ועולין לשניהם וצריך ליתן חילוק כדבר דרישא הואיל וביום לידת הבן התחיל למנות נזירות של עצמו ימנה לשניהם אבל הכא שהתחיל זה ימים רבים של עצמו לא ימנה יום הלידה לבנו כי אם לעצמו. ע"כ הגה"ה: **בעי** רבא אמר הריני נזיר לאחר כ' יום ומעכשיו מאה יום מהו. כיון דהלין מאה יום לא שלמי בהנך עשרים יום לא חיילא נזירות של מאה יום עליה מעכשיו דמסתמא אין דעת זה האיש להפסיק נזירות שימנה עתה עשרים יום מן המאה יום ולאחר עשרים יום ימנה נזירות שלשים יום שקבל עליו לאחר עשרים יום ושוב ימנה שמנים יום להשלים המאה יום אלא אחרי שאינו יכול להשלים נזירות של ק' יום בהלין כ' דעתו שאלו כ' יום יהיו פנויים ויהיה מותר ביין ובתגלחת בהנך כ' יום ואחר כך ימנה ל' יום לגלח[13] ויביא קרבן ושוב מונה ק' יום רצופין ויגלח ויביא קרבן ומה שאמר מעכשיו מאה יום ר"ל ומעכשיו כמו כן אני מקבל ק' יום אחר שאעשה סתם הנזירות לאחר כ' יום וא"ת ואמאי לא פשיט ממתני' דקתני מניח את שלו ומונה של בנו ושוב משלים את שלו אלמא לא חייש האי גברא אהפסקת נזירותו דאיכא[14] למימר שאני מתני' כשהתחיל למנות נזירותו סבור היה לתשלומין[15] שלא ידע שיוולד לו בן תוך ימי נזרו וגם אפשר[16] להיות שפעמים ישלים נדרו קודם שיוולד לו הבן הילכך גמר ונדר ואפי' יוולד הבן מפסיק נזירותו ומניח ח] נדרו ומונה את של בנו ולא קפיד בהפסק נזירותו אבל הכא דלא אפשר כלל אם[17] יתחיל נזירות של מאה יום הילכך צריך להפסיק כשיעברו כ' יום הילכך לא חייל עליה נזירות של מאה לאלתר: **או** דילמא כיון דאית ליה גידול שיער לבסוף חיילא. פי' כיון שנשארו לו ל' ימים לאחר סתם נזירות כדי גידול שיער היינו נזירות שלם חיילא ולא חייש בהפסקת נזירותו והכא נשארו לו אפי' פ' יום הלכך מונה עשרים יום הללו לנזירות דמאה יום ויפסיק וימנה ל' יום ויגלח ויביא קרבן ולאחרי כן ימנה פ' יום להשלמת מאה יום וה"נ אמרינן בברייתא דמייתי לקמן אחר שמנה ל' יום אינו מונה רק פ' יום להשלים המאה יום על העשרים שמנה קודם שלשים יום ואע"ג דתגלחת סותר היינו כדי שיהיה לאחר התגלחת שלשים יום כדי גידול שיער אבל אם נשארו אחר התגלחת שלשים יום עד כלות נזירותו אינו סותר כלום כיון דאית ליה גידול שיער דתגלחת טהרה והכי אמרינן בפ' ג' מינין (לקמן מד.) והכא נשארו לו פ' יום כדי גידול שיער ויותר[18] ואע"ג דאמרינן במתניתין נולד לו בן עד ע' לא הפסיד כלום דימי בנו עולים למנין הק' יום ט] והכי אמרינן לקמן בברייתא דלאחר שמנה נזירות של ל' יום מונה פ' יום להשלים הראשונים[19] ולא סלקי הנך ל' יום אע"ג דמובלעין הם תוך הפ' יום דלא[20] דמיא למתניתין דבמתניתין לא נדר נזירות אלא אם יוולד אחר ע' אבל אם יוולד תוך הע' שיוכל להבליע נזירות דבנו תוך הק' אין דעתו למנות נזירות לבנו[21] אלא ל' אחרונים יעלו לשניהם דהיינו ק' יום בין הכל ומה שלא אמר בפי' הריני נזיר כשיהיה לי בן ומעכשיו ע' יום היינו משום שדעתו להיות נזיר ק' יום אם לא יוולד לו בן לבר מנזירות דבנו אבל מ"מ אם יוולד לו בן קודם ל' חפץ הוא להבליעו בנזירות דידיה אבל הכא שקיבל נזירות אחר כ' בדעתו למנות לו מנין שלא יעלה למנין המאה יום דאם איתא דחפץ להבליע והרי הוא יודע בבירור דבהנך כ' לא [שלמין] ק' לימא בפי' הריני נזיר אחר כ' ומעתה פי'[22] י] בין הכל ק' אלא ודאי חפץ לעשות ק' יום בלא הנזירות. ע"כ הגה"ה: **ותבעי** ליה נזירות מועטת. פי' סתם נזירות דהוא שלשים יום וכגון דאמר הריני נזיר לאחר עשרים יום ונזיר מעתה אי חיילא השתא וימנה עשרים יום ויניח מנין זה וימנה שלשים יום וימנה עשרה ימים להשלים נזירות ראשונה ולא יגלח עד [ששים] השלמת שניהן: **חדא** מגו חדא קמיבעי ליה

עין משפט נר מצוה

כג א מיי' פ"ג מהלכות נזירות הלכה ז:
כד ב מיי' שם פ"ד הל"ג סמג עשין קכו:
כה ג מיי' שם הל"ו:
[ד מיי' שם הל' ו]:

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר הריני וכו' לכשיהא לו בן משלים: (ב) ד"ה אבל וכו' דמשמע של ל': (ג) ד"ה גליון ומ"ה הואיל וקיבל וכו' ומשום הכי מוקי לה בהאי טעמא דאי אמרת דמיירי בנזירות סתם לא הוי נזירות כלל דכיון דהפסיק וכו' את של בנו למאי הילכתא הוא קא מתחיל וכו' מאה יום משום וכו' לאחר ע': (ד) ד"ה בעי רבא וכו' כיון דבנזירות זו וכו' דהא אמר נזיר וכו' אלא הא בעי רבא אמר הריני כו' כצ"ל ותיבת כיון נמחק:

◆

פי' הרא"ש

הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר קבל עליו ונזירות בנו תחלה התחיל מונה את שלו אלו ישלמו שלשים יום [קודם] שילד לו בן ואח"כ נולד לו בן קודם ששלמו מניח את שלו ומונה את של בנו. דכיון שקבל נזירות בנו תחילה מיד כשנולד לו בן צריך להניח את שלו ולמנות את של בנו ואח"כ ישלים את שלו ונפקא מינה בהפסקה זו שאינו מגלח כי אם פעם אחת דאם היה מגלח על של בנו היה צריך למנות ל' לנזירותו דאין תגלחת פחות מל' יום ולא שייך למתני ואח"כ משלים את שלו דאין זו השלמה כיון שצריך למנות ל' יום משלם אבל אם היה משלים שלו בלא הפסקה ואח"כ היה מונה של בנו היה צריך ב' תגלחות. אבל השתא מביא על תגלחת א' שני קרבנות ונ"ל דלרב דאם נטמא ביום גידול שער אינו סותר אפי' דמגלח על של בנו ואח"כ מונה ל' על נזירותו ודאי דקרי ליה השלמה לפי שאם נטמא אחר ששלמו הל' שלו אינו סותר כיון שאינו מונה מאז והלאה אלא גידול שער. ונפקא מיניה בהך הפסקה שצריך להשלים יותר על ב' נזירות כדי גידול שער. ועוד נפקא מינה לרב דאמר נטמא בשל בנו אינו סותר את שלו דאם מנה עשרים והפסיק והתחיל למנות את בנו ונטמא בתוך עשרה ימים אינו סותר אלא נזירות בנו ואם היה משלים את שלו בלא הפסקה היה סותר הכל. ולר' יוחנן דאמר סותר את הכל. נפקא מינה דאם מנה עשרים לנזירותו והפסיק ומנה עשרים לשל בנו ונטמא סותר הכל ואלו היה משלים את שלו תחלה לא היה סותר כ"א עשרה ימים: הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר ק' קבל עליו נזירות של ל' יום כשיולד לו בן ועוד קבל עליו נזירות של ק' יום. נולד לו בן עד שבעים יום לא הפסיד כלום כיון שנשארו מנזירות ק' ל' יום דמשלם ימי נזירות בנו בהדי נזירותו וה"ה קודם שבעים יום. וה"ה אם אמר איפכא הריני נזיר ק' יום. ונזיר כשיהיה לי בן אם נולד לו בן עד ע' לא הפסיד כלום דלעולם כשישלים ימי בנו להיות מובלעים בתוך ימי נזירותו וא"צ למנות מנין אחר בשביל בנו. והא דאמרינן הריני נזיר ונזיר כשיהיה לי בן דמונה שתיהן היינו משום דלא שלמי כהדדי. אבל אם נולד לו בן ביום ראשון למנין נזירותו מנין אחד פוטר את שתיהן. ור"ת פי' דדוקא הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר ק' יום הוא דאמרי' לא הפסיד כלום משום דמיד כשנולד לו בן צריך להפסי' נזירותו ולמנות נזירות בנו. הלכך אותו מנין עולה גם למנין ק' יום שהתחיל כבר למנות. אבל אם אמר הריני נזיר ק' יום ונזיר כשיהיה לי בן כיון דאינו צריך להפסיק נזירותו כשיולד לו בן לא חיילא עליה נזירות בנו עד שישלים נזירותו. והכי מסתברא דבהפסקה שצריך להפסיק גורמה שעולים לכאן ולכאן. ל) דהא אם קבל עליו נזיר של ל' יום ונזיר של ק' יום צריך למנות שתיהן ולא אמרי' דמתחלה היה בדעתו דק' להיות נזיר ל' יום ושוב נמלך להיות נזיר ק' יום אבל רוצה הוא שיהא מובלעים הל' בתוך הק' אלמא

ל) נראה דצ"ל אבל היכא דקיבל נזירות. שלו בתחילה אינו עולה לכאן ולכאן דהא אם קבל עליו וכו'.

מסורת הש"ס

א) עי' א"מ, ב) גי' א"מ כגון, ג) שייך לדף טו., ד) צ"ל ולכן אמרינן, ה) שייך לדף טו..

◆

נוסחת הריב"ן

א) בכ"י כתוב כאן הגליון למטה במשנה: ב) יתחיל: ג) ומפי המורה: ד) מוקי לה כהאי טעמא דאי אמרת דלא הוי אלא נזירות סתם כיון דהפסיק כו': ה) דקא: ו) למנות את: ז) יום: ח) לנזירות: ט) יכולה: י) קאמר: כ) נזירות: ל) שאמר: מ) (ולא חיילין) ליתא בכ"י: נ) חיילא נזירות דמעכשיו ואינו מגלח וכל עשרים יום אסור לגלח לשתות יין ולטמא למתים ולאחר כ' מונה נזירות ל' ואינו מגלח וחוזר ומונה י' להשלים כ' ראשונים ומגלח תגלחת אחת על כולן הפ"ד:

◆

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה אמר הריני נזיר וכו' שהזיר על בנו. נ"ב עי' א"מ: ב] ד"ה גליון ומפי המורה דהואיל וכו' דאי לא תימא הכי קושרת ולא כצ"ל: ג] תוד"ה הריני וכו' אחרי שנזירות בנו של ל' יום מובלעים תוך הק' יום עדיין דפירוש ולא. כ"ז נמחק נ"ב פי' אמרינן כיון דל' יום מובלעים תוך הק' דחסרו עדיין ל' דליהוי ק' יום. א"מ: ד] ד"ה לאחר שבעים וכו' ונקט שאין תגלחת למימר מכשישלים שלשים כצ"ל: ה] בא"ד הגה"ה לכאורה משמע וכו' דקתני מניח את שלו. נ"ב עיין ביאור דברי הגה"ה זאת בארוכה באורה מישור: ו] בא"ד מונה של בן ומניח שלו כצ"ל: ז] בא"ד וליכא אלא כ"ט עד יום ק' ול"ע. נ"ב עי' לקמן טו ע"א תוס' ד"ה אבל אחר מלאת: ח] ד"ה בעי רבא אמר וכו' ואפי' יולד הבן מפסיק נזירותו ומניח נדרו. מלת נדרו נמחק ונ"ב מרו כצ"ל א"מ: ט] ד"ה או דלמא כיון דאית ליה וכו' דימי בנו עולין למנין הק' יום והכי. מלת והכי נמחק ונ"ב והיכי כצ"ל: י] בא"ד והרי הוא יודע בבירור דבהנך כ' לא שלמי ק' לימא בפי' הריני נזיר אחר כ' ומעתה פי'. כצ"ל נ"ב ר"ל כך יאמר להדיא פי' בין הכל ק':

◆

הגהות התוספות

1. צ"ל סתם. 2. תיבת עדיין נמחק ול"ל למנין דפירש. 3. צ"ל לכן אמרינן. ותיבת ולא נמחק. 4. צ"ל ביום א' למניינו. 5. צ"ל אלא כלומר. 6. צ"ל נזירות דבנו. 7. צ"ל דכשישלים את של בנו יחזור למניינו כו'. 8. צ"ל אחר כך. 9. תיבת את נמחק. 10. צ"ל לבדו ותיבת לגמרי נמחק. 11. צ"ל למנות קודם לידת הבן. 12. צ"ל לע"ח. 13. צ"ל ויגלח. 14. צ"ל איכא. 15. צ"ל להשלימו. 16. צ"ל דאפשר. ותיבת וגם נמחק. 17. צ"ל דאם. 18. כאן הוא סה"ד ומה"ד הגה"ה ואע"ג דאמרינן כו'. 19. צ"ל הראשונה. 20. צ"ל יש לומר דלא דמיא כו'. 21. צ"ל לבנו בפני עצמו. 22. תיבת פי' נמחק וצ"ל יהיה.

◆

מוסף רש"י

משלים את שלו. שקבלו תחלה ואינו מגלח בין שתי הנזירויות, כיון דלא נחית למניינא וכחד נזירות הוי (ראמ"ה בשמו). מניח את שלו. שנזירות בנו קבל תחלה, וזה שמנה את שלו תחלה מפני שנתחייב בו מיד, ואינו מגלח בינתים (שם).